

Nummer: 17int02513

1

Inhoudsopgave

Transformatie	5
Financiële ontwikkeling	8
De agenda	10
Toelichting	10
Ontwikkelthema's en acties	14
Conclusie	29
Toekomstbeelden	30

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2015 hebben gemeenten er taken en verantwoordelijkheden bij gekregen in de hulp en ondersteuning aan inwoners. Deze taken zijn vastgelegd in drie wetten: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015, Participatiewet en Jeugdwet. Daarnaast heeft Nederland in 2016 het VN-verdrag voor personen met een handicap geratificeerd. Dit verdrag heeft tot doel dat mensen met een beperking gelijkwaardig deel kunnen nemen aan de samenleving.

Deze ontwikkelingen vragen van de gemeente een nieuwe kijk op het ondersteunen van inwoners. De decentralisaties hebben tot doel dat de gemeente de inwoners sneller en beter kan helpen bij hun hulp- en/of ondersteuningsvragen. Zodat zij de hulp of ondersteuning krijgen die zij echt nodig hebben.

Het uitgangspunt is dat jeugd veilig kan opgroeien en alle mensen zoveel mogelijk kunnen meedoen in de maatschappij en dat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. De nadruk ligt op wat mensen wel kunnen, eventueel met hulp van mensen uit hun eigen omgeving. Daarna komt de vraag welke professionele hulp of ondersteuning nodig is. Is er inderdaad professionele hulp nodig? Dan gebeurt dit volgens het principe: één gezin, één plan, één regisseur. Dit voorkomt dat meerdere hulpverleners zijn betrokken die niet efficiënt samenwerken. De nieuwe werkwijze moet ook resulteren in het terugdringen van de uitgaven.

De decentralisaties vragen een flinke cultuurverandering: een transformatie. Bij de gemeente en zorgorganisaties, maar ook bij de mensen die de hulp en/of ondersteuning nodig hebben en mensen die mantelzorg geven. We gaan naar een participatiesamenleving, waarin mensen meedoen naar vermogen, met ondersteuning van mensen in eigen omgeving. Dat vergt een andere manier van denken en handelen. Transformatie is daarmee iets anders dan transitie. Transitie houdt in de overdracht van verantwoordelijkheden naar de gemeenten.

In dit document wordt de transformatie van het sociaal domein van de gemeente Borne beschreven. Wat is de gemeente Borne van plan te doen binnen de transformatie. De transformatie vraagt een lange termijn proces waarbij nagedacht moet worden over minder regelzucht en meer samenwerking met de samenleving. De transformatie in het sociaal domein vraagt een veranderende mindset voor

bestuurders, de gemeentelijke organisatie en partners en samenleving . Dit document vormt de aanzet voor veranderingen en verdere besluitvorming.

Transformatie

De afgelopen jaren is de rol van de overheid veranderd. De functie van de overheid verschuift van een sterk sturende overheid naar een overheid die mogelijk maakt. De gemeente moet kaders scheppen, verbinden en inspireren met visies.

De gemeente Borne is een op samenwerking gerichte gemeente. De gemeente verandert niet de samenleving, maar sluit aan bij de veranderende samenleving. De gemeente doet mee met de inwoners. De inwoner van de gemeente Borne bestaat niet, er zijn 22.000 verschillende inwoners. Mensen verschillen. Er zijn zelfredzame en maatschappelijk betrokken burgers, maar ook sterk op hun eigen leven gerichte consumenten. Er zijn diverse onderzoeken gedaan naar de veranderende samenleving, waaronder een onderzoek van Motivaction, dat laat zien hoe de Overijsselse samenleving verandert¹.

In 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wmo2015. De keuze voor de decentralisatie van het sociaal domein naar de gemeenten is gemaakt, omdat de gemeenten dicht bij de inwoners staan. De centrale vraag bij de transformatie is, wat wil en kan de inwoner zelf en waarmee wordt hij geholpen.

Het doel van de drie nieuwe wetten is om te komen tot een samenleving waarin zoveel mogelijk inwoners kunnen deelnemen en zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Om dit te bereiken zal meer geïnvesteerd moeten worden in de samenleving als geheel. Dit vraagt een gemeente die de behoeften en mogelijkheden van de inwoner(s) centraal stelt maar ook de inzet van inwoners zelf telt, ongeacht of die plaatsvindt in de zorgsector of een andere sector. Binnen alle gemeentelijke beleidsvelden zoals gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, verkeer en vervoer, sport, cultuur en integrale veiligheid wordt preventief samengewerkt om de inzet van duurdere hulp en ondersteuning te voorkomen.

---

¹ http://www.overijssel.nl/publish/pages/142133/sociale_milieus_-_doelgroepen_in_overijssel.pdf

Uitgangspunt in de gemeente Borne is dat inwoners zo snel mogelijk, zo licht mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis een antwoord kunnen vinden op hun hulpvraag.

Wanneer iemand een hulpvraag heeft wordt echter vaak lang gewacht met het stellen van de vraag. Mensen vinden het over het algemeen veel makkelijker om hulp te verlenen dan om hulp te vragen. Wanneer ze de stap nemen om hulp te vragen, vragen ze eerst mensen uit hun persoonlijke omgeving, maken gebruik van (anonieme) commerciële diensten of vragen andere vertrouwde mensen om advies zoals de huisarts, leerkracht, pedicure of kapper.

Veel vragen kunnen beantwoord worden door een beroep te doen op de vrij toegankelijke (algemene) voorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn het consultatiebureau van de jeugdgezondheidszorg, ouderenadvies, maatschappelijk werk, openbaar vervoer, cliëntondersteuning, verenigingen en ook het gratis advies van de gemeentelijke toegang voor het sociaal domein. Als oplossingen niet te realiseren zijn in de eigen omgeving of door middel van vrij toegankelijke voorzieningen, komt de inwoner in aanmerking voor een geïndiceerde oplossing. Dit maatwerk wordt ingekocht door de gemeente.

Het doel van de transformatie is om de traditionele rolverdeling tussen burgers, maatschappelijke instellingen en de overheid zodanig te veranderen dat inwoners een grotere eigen rol en verantwoordelijkheid krijgen en nemen. Investeren in de voorkant (eerder, dichterbij en laagdrempelig) en meer vrij toegankelijke voorzieningen realiseren, waardoor minder inwoners gebruik hoeven te maken van een geïndiceerde oplossing. Het aantal indicaties zal daardoor in de toekomst afnemen, ervan uitgaande dat de samenstelling van de samenleving gelijk blijft aan de huidige situatie. Demografische invloeden en autonome ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de toename van het aantal echtscheidingen zijn hierin niet meegenomen.

Wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat er niet getornd wordt aan het persoonlijk contact met de inwoners. Als het gaat om hulp en ondersteuning, of mogelijke veranderingen die daarin optreden, zullen de consultants van de gemeente altijd in gesprek gaan met de mensen.

Geïndiceerde
oplossingen

Vrij toegankelijke
voorzieningen

Financiële ontwikkeling

De verwachting is dat zonder transformatie vanaf 2019 jaarlijks oplopende tekorten ontstaan. Hierin is de gemeente Borne niet uniek. Deze ontwikkeling komt doordat de bijdragen vanuit het rijk in het gemeentefonds in de toekomst lager worden. Vanwege de opdracht van de raad dat de transitie van het sociaal domein budgettair neutraal moet verlopen betreft het hier alleen de nieuwe taken die vanaf 2015 onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Dit betekent dat alle bestaande taken van de gemeente niet onder deze opdracht vallen. De nieuwe taken zijn:

- alle niet preventieve jeugdhulp;
- de begeleiding, dagbesteding en het kortdurend verblijf dat onder de Wmo valt
- de verantwoordelijkheid van de gemeente voor mensen met arbeidsvermogen op grond van de nieuwe taken in de Participatiewet.

De verwachte tekorten hebben geen betrekking op de al voor 2015 bestaande gemeentelijke taken op het gebied van preventieve jeugdhulp, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen, rolstoelen, huishoudelijke hulp en een groot deel van de Participatiewet.

Jaar	Ontwikkeling
2018	overschot van € 103.000
2019	tekort van € 217.000
2020	tekort van € 143.000

2021 tekort van € 92.000

Richtlijn is weliswaar dat we binnen de kaders moeten werken, maar transformatie vraagt ook lef om tot nieuwe kaders te komen. Om dit te bereiken zal een deel van het huidige budget voor de individuele voorzieningen moeten worden ingezet voor de vrij toegankelijke voorzieningen. Hiervoor zullen separaat voorstellen worden gedaan aan de gemeenteraad. Daarnaast is er over 2015 en 2016 een reserve sociaal domein opgebouwd van 3,5 miljoen. Aan de gemeenteraad zal het voorstel worden voorgelegd deze reserve tot en met 2021 te bestemmen:

- voor de verwachte tekorten in de komende jaren en
- voor de nieuwe initiatieven binnen het sociaal domein en voor de vrij toegankelijke voorzieningen.

De agenda

Toelichting

In deze transformatieagenda wordt aan de hand van vijf ontwikkelthema's beschreven welke activiteiten de gemeente Borne al verricht en de komende jaren wil gaan ontwikkelen om goede hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden en de transformatie doelstelling te halen.

De ontwikkelthema's zijn:

1. Kinderen en jongeren kunnen zich ontwikkelen en veilig (op) groeien naar zelfstandigheid.

Onder dit thema vallen transformatieacties gericht op kinderopvang, voor en vroegschoolse educatie, integrale kindcentra, onderwijs, voortijdige schoolverlaters, veiligheid etc.

2. Inwoners hebben een passende tijdsbesteding, zoveel mogelijk in de eigen (toegankelijke) woonomgeving, waardoor deelname aan de samenleving wordt bevorderd.

Onder dit thema vallen transformatieacties gericht op vrije tijdsbesteding, dagbesteding en werk. Maar ook het vervoer van en naar de tijdsbesteding is een onderwerp dat onder dit thema valt.

3. De inwoners van de gemeente Borne zijn zo lang mogelijk gezond.

Onder dit thema vallen de transformatieacties gericht op de afstemming tussen de verschillende gezondheidswetgeving, beweegactiviteiten, preventieve activiteiten, samenwerking met de huisartsen en andere behandelaars, afstemming met de wijkverpleging, een meer integrale benadering van oplossingen uit de samenleving en geïndiceerde maatwerkvoorzieningen, zodat inwoners passende oplossingen kunnen worden aangeboden.

4. De inwoners van de gemeente Borne kunnen zoveel mogelijk veilig wonen in een passende (natuurlijke) omgeving.

Onder dit thema vallen de transformatieacties gericht op wonen in gezinshuizen en pleeggezinnen, beschermd wonen, langer zelfstandig wonen, vernieuwende woonprojecten en veilig wonen voor mensen met een beperking en ouderen.

5. Voor de inwoners die dat nodig hebben wordt passende ondersteuning geboden.

Er zal altijd een groep inwoners (tijdelijke) ondersteuning nodig hebben. Voor deze groep inwoners wordt deze ondersteuning ingekocht in samenwerking met andere Twentse gemeenten, verbinding te organiseren tussen professionele en vrijwillige dienstverlening, nieuwe burgerinitiatieven in het kader van de Right to challenge te ondersteunen, afstemming tussen vrij toegankelijke voorzieningen en geïndiceerde voorzieningen beter te organiseren zodat de inwoner langer gebruik kan maken van de vrij toegankelijke voorzieningen.

In de transformatieagenda zijn de op dit moment actuele acties genoemd. Dit is echter geen limitatieve lijst, maar een dynamisch document waarin op basis van ontwikkelingen nieuwe thema's en actiepunten kunnen worden toegevoegd.

De genoemde acties zijn in lijn met de visie en uitgangspunten van de gemeentelijke beleidsplannen Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet. Een visie waarbij betrokken inwoners, mantelzorgers, vrijwilligers en professionals er samen voor zorgen dat (kwetsbare) mensen die tijdelijk of voor een langere periode ondersteuning nodig hebben, deze ondersteuning:

- zoveel mogelijk op maat krijgen;
- passend bij hun mogelijkheden en specifieke situatie en
- zo snel mogelijk, zo licht mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis.

Uitgangspunt is dat iedereen zoveel mogelijk de ondersteuning en hulp (op maat) krijgt die hij of zij nodig heeft waarbij de veiligheid gewaarborgd wordt.

Per actiepunt staat de rol van de gemeente genoemd. Hierbij zijn drie verschillende rollen te onderscheiden:

- 1. Reguleren:** De gemeente is eindverantwoordelijk. Op basis van de wetgeving is alleen de gemeente verantwoordelijk voor het bereiken van het resultaat. Om het resultaat te bereiken wordt samengewerkt met andere partijen.
- 2. Co-productie:** Er zijn meerdere eindverantwoordelijken. Naast de gemeente zijn er ook andere partijen die op grond van andere wetgeving (provinciaal of landelijk) verantwoordelijk zijn om te komen tot het zelfde resultaat. Om dit resultaat te bereiken wordt er samengewerkt met andere partijen en vindt afstemming plaats met de (andere) eindverantwoordelijken.
- 3. Faciliteren:** Dit is een belangrijke rol van de gemeente. Deze rol is van toepassing op onderwerpen waar de gemeente geen wettelijke verplichting heeft, maar wel belangrijk is voor de samenleving, zoals het subsidiëren van verenigingen. Dat is geen wettelijke taak,

maar heeft wel effect op het gebruik van jeugdhulp en Wmo-dagbesteding. Omdat in deze transformatieagenda acties staan die voortkomen uit de Wmo, Jeugdwet of Participatiewet wordt in dit overzicht de rol faciliteren niet genoemd.

Ontwikkelthema's en acties.

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
1. Kinderen en jongeren die in de gemeente Borne wonen kunnen veilig (op)groeien tot zelfstandigheid.				
<p><i>Integrale kindcentra ontwikkelen</i></p> <p>In samenwerking met partners integrale kindcentra ontwikkelen zodat kinderen een doorlopende ontwikkel- en leerlijn wordt aangeboden en passende ondersteuning krijgen op momenten dat zij of het gezin dat nodig hebben.</p>	<p>inwoners, schoolbesturen voor primair onderwijs, kinderopvangorganisaties</p>	<p>Co-productie</p>	<p>Er wordt beter samengewerkt, sneller gesignaleerd waardoor eerder lichtere ondersteuning ingezet kan worden.</p>	<p>Vierde kwartaal 2017 wordt de raad een stappenplan voorgelegd om te komen tot integrale kindcentra.</p>

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
<p><i>Samenwerken faciliteren/stimuleren</i></p> <p>De interne begeleiders (ib-ers) van scholen, jeugdconsulenten en huisartspraktijken werken in korte lijnen samen om waar nodig tijdig passende ondersteuning te organiseren.</p>	PMT ² , IB-ers ³ , jeugdconsulenten, huisartspraktijken	Reguleren	Er wordt sneller gesignaleerd waardoor eerder lichtere ondersteuning ingezet kan worden en dubbele inzet van ondersteuning vanuit passend onderwijs en externe verwijzer (huisarts) wordt voorkomen.	Dit proces is reeds gestart. Met verschillende partijen zijn afspraken gemaakt en er vindt actief overleg plaats tussen de diverse partijen.
<p><i>Samenwerken met samenwerkingsverband passend onderwijs</i></p> <p>De jeugdconsulenten en de coördinatoren van het samenwerkingsverband passend onderwijs</p>	PMT, jeugdconsulenten, huisartspraktijken	Reguleren	Er wordt sneller gesignaleerd, waardoor eerder passende ondersteuning kan worden	Dit proces is reeds gestart. Een jeugdconsulent vervult de functie van pedagogisch

² Plein Midden Twente, het samenwerkingsverband waarin schoolbesturen samenwerken voor passend onderwijs.

³ . ib-ers: intern begeleiders: zorgcoördinator in het basisonderwijs.

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
Plein Midden Twente (waartoe de schoolbesturen voor het primair onderwijs Borne behoren) werken in korte lijnen samen om waar nodig de passende ondersteuning af te stemmen.			ingezet	begeleider passend onderwijs voor de voorschoolse instellingen
<i>Voortijdig schoolverlaten voorkomen</i> Met partners wordt samengewerkt om te voorkomen dat voortijdige schoolverlaters geen passende opleiding of baan vinden waardoor ze uiteindelijk buiten de samenleving vallen, of in een uitkeringssituatie met dagbesteding komen.	Uitvoeringsorganisatie sociale zaken Hengelo, Borne, Haaksbergen; leerplicht Hengelo; onderwijsinstellingen, RMC ⁴ , Kulturhus, politie	Co-productie	Het aantal uitkeringen en indicaties voor dagbestedingen wordt lager.	“De Twentse belofte, aanpak voortijdig schoolverlaters en jongeren in een kwetsbare positie 2016-2020”.
<i>Veiligheid bevorderen</i> Het ontwikkelen van preventieve opvoedondersteuning voor ouders waarvan de	Bureau Halt, Politie, Kulturhus (jeugd en jongerenwerk), BOA's	Co-productie	Minder jongeren plegen misdrijven.	In samenhang met het veiligheidsplan wordt dit samen met partners

---

⁴ Regionaal meld en coördinatiepunt voor voortijdige schoolverlaters

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
kinderen misdrijven hebben gepleegd om herhaling in de toekomst te voorkomen.				opgepakt.

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
2. Inwoners hebben een passende tijdsbesteding, zoveel mogelijk in de eigen (toegankelijke) woonomgeving waardoor deelname aan de samenleving wordt bevorderd.				
<p><i>Van dagbesteding naar werk</i></p> <p>Er zijn inwoners die een te beperkte loonwaarde hebben en daardoor niet aan het werk kunnen. Deze inwoners gaan nu naar de dagbesteding. Een voorbeeld hiervan zijn de barmedewerkers van het Kulturhus. Zij nemen nu deel aan de dagbesteding en doen dit in het Kulturhus. Door loonwaarde en Wmo te combineren kunnen zij mogelijk in de toekomst in dienst komen van het Kulturhus met passend werk en passende begeleiding.</p>	Bedrijfsleven, zorginstellingen	Reguleren	Inwoners hebben passend werk en zijn een onderdeel van de samenleving.	In 2018 wordt gestart met een verkenning of en op welke wijze er mogelijkheden zijn binnen de wetgeving.

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
<p><i>Verenigingen voor iedereen toegankelijk</i></p> <p>Verenigingen bieden zoveel mogelijk inwoners een veilige en fijne vrijetijdsbesteding. Waar nodig worden de vrijwilligers opgeleid en ondersteund zodat zo veel mogelijk inwoners mee kunnen doen en minder indicaties worden afgegeven voor individuele oplossingen (dagbesteding, mantelzorg ontlasting etc.).</p> <p>Dit vraagt een aanpassing van het subsidie en vrijwilligersbeleid van de gemeente Borne.</p>	<p>Verenigingen, Kulturhus, verwijzers naar jeugdhulp⁵, onderwijs</p>	<p>Reguleren</p>	<p>Er worden minder indicaties afgegeven.</p>	<p>Dit proces wordt opgestart in 2018.</p>
<p><i>Verbinden van voorliggende voorzieningen en dagbesteding</i></p> <p>Voorliggende voorzieningen en aanbieders van dagbesteding willen samen gaan werken zodat</p>	<p>Zorginstellingen, wijkverenigingen, Wijkkracht, jeugdverenigingen, sportverenigingen,</p>	<p>Reguleren</p>	<p>Mensen kunnen langer gebruik blijven maken van voorliggende voorzieningen</p>	<p>Ontwikkelen van een model voor Borne en samen met bestaande partijen kijken wat</p>

---

⁵ Binnen de jeugdhulp zijn meerdere verwijzers aanwezig dit zijn: huisartsen, jeugdarts, gecertificeerde instelling (gedwongen jeugdzorg), onderwijs (dyslexie) en gemeente.

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
<p>er oplossingen zijn die passend zijn voor de ouderen en ouderen langer deel kunnen blijven nemen door combinatie van voorliggende en geïndiceerde voorzieningen passend bij de mogelijkheden van de inwoners.</p>	<p>ouderenverenigingen enz.</p>			<p>er nodig is om dit te organiseren.</p>
<p><i>Vervoer voor iedereen</i></p> <p>Samen met welzijn ouderen, wijkverenigingen en dorpsraden, vervoersbedrijven, inwoners, zorginstellingen, vrijwilligersinitiatieven en de provincie wordt een vervoersoplossing ontwikkeld voor alle inwoners ongeacht de beperking. Zodat iedereen gelijkwaardig deel kan nemen aan de samenleving. Waar nodig wordt extra begeleiding of ondersteuning georganiseerd.</p>	<p>Welzijn ouderen, wijkverenigingen en dorpsraden, vervoersbedrijven, zorginstellingen, vrijwilligersinitiatieven, provincie, inwoners</p>	<p>Co-productie</p>	<p>Inwoners kunnen langer zelfstandig deel nemen aan de samenleving waardoor er geen beroep hoeft te worden gedaan op ondersteuning en voorzieningen.</p>	<p>Besluitvorming 2017.</p>

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
3. Inwoners van de gemeente Borne zijn zo lang mogelijk gezond.				
<p><i>Stimuleren en bevorderen van gezonde leefstijl</i></p> <p>Samen met onderwijsinstellingen, huisartspraktijken, fysiotherapiepraktijken en sportverenigingen wordt gewerkt aan het stimuleren en bevorderen van gezonde leefstijl zodat inwoners langer zelfstandig kunnen blijven zonder afhankelijk te worden van hulp, ondersteuning en voorzieningen.</p>	<p>Onderwijsinstellingen, huisartsen, fysiotherapie, sportverenigingen, zwembad, commerciële sportactiviteiten</p>	<p>Co-productie</p>	<p>Inwoners kunnen langer zelfstandig functioneren waardoor er geen beroep hoeft te worden gedaan op ondersteuning en voorzieningen.</p>	<p>Dit wordt samen met partners opgepakt.</p>
<p><i>Integraal passende voorziening ontwikkelen</i></p> <p>Samen met de (sport)verenigingen, welzijnsinstellingen en zorgaanbieders wordt een passende voorziening ontwikkeld, zodat inwoners met een hulpvraag en mantelzorgers kunnen bewegen of andere activiteiten kunnen</p>	<p>Steunpunt informele zorg, Wijkkracht, Kulturhus, (sport)verenigingen, Zorgaanbieders</p>	<p>Reguleren</p>	<p>Inzet van duurdere respijtzorg en mantelzorgondersteuning kan worden voorkomen.</p>	<p>In 2017 worden de eerste ervaringen opgedaan voor mantelzorg en sporten. In het najaar 2017 wordt</p>

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
<p>uitvoeren bij verenigingen zodat er minder individueel maatwerk hoeft te worden ingezet en inwoners met hulpvragen en mantelzorgers passende ondersteuning krijgen. Hierdoor kunnen de mantelzorgers ontlast worden.</p>				<p>samen met partners de mogelijkheden verkent om dit breder op te pakken.</p>
<p><i>Samenwerking met huisartsen</i></p> <p>Jeugd-, Wmo-consulenten en huisartsenpraktijken werken samen in het belang van de inwoner. Zodat de inwoner voor hem of haar passende hulp of ondersteuning krijgt zonder hiervoor naar verschillende loketten te hoeven.</p>	<p>Huisartsenpraktijken</p>	<p>Co-productie</p>	<p>Door goede samenwerking worden dubbele zorgkosten voorkomen.</p>	<p>Met de huisartsen praktijken zijn afspraken gemaakt en vindt afstemming plaats.</p>
<p><i>Samenwerking Huisartsen, wijkverpleging, wlz-instellingen.</i></p> <p>Zorgverzekeraar en de gemeente werken met elkaar samen om de aansluiting tussen de verschillende wetgeving zoals Wmo, Jeugdwet, Wet langdurige zorg en Zorgverzekeringswet zo</p>	<p>Huisartspraktijken, wijkverpleging, zorginstellingen, zorgverzekeraar</p>	<p>Co-productie</p>	<p>Door goede samenwerking worden dubbele zorgkosten voorkomen.</p>	<p>Er is een psychogeriatrisch netwerk waar de gemeente aan deelneemt.</p> <p>In het sociaal team</p>

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
soepel mogelijk te laten verlopen, zonder dat de inwoner hiervoor van het kastje naar de muur moet.				worden individuele situaties afgestemd.
<p><i>Samenwerking met kerkgenootschappen</i></p> <p>Met kerkgenootschappen wordt samengewerkt om te bereiken dat de bij hen bekende inwoners die hulp en/of zorg nodig hebben, die hulp en/of zorg ontvangen.</p>	Kerkgenootschappen	Co-productie	Door goede samenwerking kunnen alle inwoners de hulp en zorg bereiken	Dit wordt met de kerkgenootschappen besproken

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
4. Alle inwoners van de gemeente Borne kunnen zoveel mogelijk veilig wonen in een passende (natuurlijke) omgeving				
<i>Vernieuwende woonprojecten</i> Komen tot vernieuwende projecten op het gebied van wonen-welzijn-ondersteuning binnen en buiten het gemeentelijk vastgoed.	Welbions, Wijkkracht, Kulturhus, Wijkverenigingen, commerciële bedrijven	Co-productie	Inwoners kunnen langer zelfstandig functioneren waardoor er geen beroep hoeft te worden gedaan op ondersteuning en voorzieningen.	Dit sluit aan bij de ontwikkelingen van de Omgevingswet.
<i>Meer kinderen bij pleeggezinnen/gezinshuis</i> Stimuleren dat meer kinderen in gezinshuizen en/of pleeggezinnen kunnen wonen in plaats van in instellingen.	Twentse gemeenten, zorginstellingen, pleeggezinnen, gecertificeerde instellingen.	Co-productie	Het wonen in een gezinshuis of pleeggezin is beter voor de ontwikkeling van kinderen.	Hiervoor wordt regionaal beleid ontwikkeld.
<i>Begeleid en beschermd wonen</i> Begeleid wonen en beschermd wonen meer op elkaar- en op de behoefte- laten aansluiten als	Twentse gemeenten, zorginstellingen, Welbions.	Reguleren	Door tijdige inzet van passende ondersteuning kan in sommige situaties	Voor 2020 wordt hier lokaal beleid op gemaakt.

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
<p>voorbereiding op de komst van het beschermd wonen naar de gemeente Borne in 2020.</p>			<p>beschermd wonen worden voorkomen.</p>	
<p><i>Veilige woonomgeving</i></p> <p>Met de inwoners en betrokken instanties inzetten op een veilige woning en woonomgeving.</p> <p>Inwoners worden gewezen op risico's en brandgevaar wanneer zij door een beperking minder mobiel zijn of zintuigelijke beperkingen hebben. Met partners in veiligheid worden afspraken gemaakt om daar waar mogelijk ernstige incidenten te voorkomen.</p>	<p>Welbions, politie, brandweer, Kulturhus, commerciële bedrijven, project "lang zult u wonen".</p>	<p>Reguleren</p>	<p>Inwoners kunnen langer zelfstandig en veilig functioneren waardoor er geen beroep hoeft te worden gedaan op ondersteuning en voorzieningen.</p> <p>Het aantal potentiële slachtoffers bij brand en incidenten daalt.</p>	<p>In 2016 heeft een eerste verkenning plaats gevonden, dit wordt in 2017 omgezet naar praktische acties voor uitvoerenden.</p>

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
5.Voor de inwoners die dat nodig hebben wordt passende ondersteuning geboden.				
<p><i>Inkoop maatwerk</i></p> <p>In samenwerking met andere Twentse gemeenten worden individuele oplossingen ingekocht zodat de inwoners die het echt nodig hebben passende ondersteuning en hulp blijven ontvangen.</p>	<p>Twentse gemeenten, zorginstellingen</p>	<p>Reguleren</p>	<p>Voor de inwoners die geen gebruik kunnen maken van vrij toegankelijke voorzieningen blijven individuele oplossingen noodzakelijk. Deze moeten aansluiten op de lokale vrij toegankelijke voorzieningen.</p>	<p>Besluitvorming vierde kwartaal 2017 en eerste kwartaal 2018.</p>
<p><i>Praktische ondersteuning</i></p> <p>Samen met ergotherapiepraktijken in Borne en zorgverzekeraar kijken of inwoners die te maken krijgen met een verandering van de levensloop, nieuwe vaardigheden kunnen aanleren waardoor ze langer zonder</p>	<p>Menzis, Ergotherapiepraktijken</p>	<p>Co-productie</p>	<p>Inwoners kunnen langer zelfstandig en veilig functioneren waardoor er geen beroep hoeft te worden gedaan op ondersteuning en</p>	<p>Nog te starten.</p>

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
ondersteuning kunnen functioneren.			voorzieningen.	
<p><i>Mens ipv leeftijd centraal</i></p> <p>Soepel omgaan met leeftijdsgrens van 18 jaar zodat jongeren van 18 jaar en ouder passende ondersteuning blijven krijgen nadat ze 18 geworden zijn.</p>	Verwijzers, Uitvoeringsorganisatie sociale zaken Hengelo, Borne, Haaksbergen, zorgverzekeraar.	Co-productie	Verergering in de situatie kan worden voorkomen, doordat er tijdig en langdurig passende ondersteuning wordt geboden.	In 2017 worden aanpassingen aan de verordening voorbereid waarna dit aan de gemeenteraad wordt voorgesteld.
<p><i>Verbinden</i></p> <p>Verbinding versterken tussen professionals in de praktijk tussen sport, onderwijs, integratie etc. zodat buurtsportcoaches, consultants en professionals structureel samen kunnen werken.</p>	Onderwijsinstellingen, Kinderopvang, Kulturhus, Sportverenigingen, huisartsen	Co-productie	Jongeren en volwassenen kunnen door sport en beweging actief meedoen in de samenleving, waardoor inzet van hulp en ondersteuning kan worden voorkomen of later of minder ingezet hoeft te worden.	Continue proces.
<p><i>Right to challenge mogelijk maken</i></p> <p>Burgerinitiatieven en andere Right to challenge</p>	Kulturhus, Wijkkracht, burgerinitiatieven	Co-productie	Meer inwoners kunnen gebruik maken van een vrij	Waar taken worden

Acties	Partners van de gemeente.	Wat is de rol van de gemeente	Te verwachte besparing op langere termijn	Ontwikkelpunt
projecten ondersteunen zoals het zelfregieteam Borne waardoor er laagdrempelige vrij toegankelijke voorzieningen ontstaan voor de inwoners.			toegankelijke voorziening.	overgeheveld of subsidierelatie wordt gestart volgt besluitvorming.

Conclusie

Door de acties zoals beschreven in de agenda op te starten werkt de gemeente Borne aan een veranderende rolverdeling tussen de inwoners, maatschappelijke instellingen en de overheid. Hierdoor kunnen meer inwoners langer zelfstandig deelnemen in de samenleving waardoor zij geen of pas later hulp en ondersteuning nodig hebben. Door hierop in te zetten kunnen we voor de inwoners die het echt nodig hebben nu en in de toekomst hoogwaardige hulp en ondersteuning blijven bieden.

De agenda zal worden gemonitord en daarvoor zal het college via de gebruikelijke planning- en control-cyclus verantwoording afleggen aan de gemeenteraad, zowel kwalitatief als kwantitatief.

Toekomstbeelden

Hieronder zijn een aantal toekomstbeelden beschreven. Door in te zetten op de transformatieagenda kunnen onderstaande voorbeelden werkelijkheid worden.

Doordat de vrijwilligers van de jeugdverenigingen nieuwe vaardigheden aangeleerd hebben kan Max één middag minder naar de zorgboerderij en gewoon met zijn vrienden meevoetballen.

Johan hielp altijd met het boodschappen inpakken bij de Plus. Sinds kort doet hij dat, met een plus T-shirt aan. Hij krijgt betaald van de Plus. De gemeente heeft met de eigenaar afspraken gemaakt over de loonwaarde compensatie en de extra begeleiding geregeld zodat Johan in dienst is gekomen bij de Plus, niet meer naar de dagbesteding hoeft en salaris krijgt in plaats van een uitkering.

Ondanks haar licht verstandelijke beperking krijgt Marlies passende ondersteuning in het integraal kindcentrum Bornsche Maten. Iedereen weet hoe ze Marlies kunnen helpen zodat zij niet naar speciaal onderwijs hoeft en samen met haar twee zusjes op dezelfde school kan blijven.

Mevrouw Jansen ging vroeger 8 dagdelen naar de dagbesteding in het Dijkhuis. Sinds de activiteitscoach er is en met haar gekeken heeft wat zij echt leuk vindt, schildert ze weer op woensdagochtend, gewoon bij Davina. Omdat Harry Davina een training heeft gevolgd over de dementievriendelijke samenleving kan hij mevrouw Jansen passend ondersteunen.

Sinds de partner van dhr. Pieterse is overleden, lukt het hem niet om het huishouden op orde te krijgen. Hij is verdrietig en voelt zich eenzaam. De ergotherapeut leert hem een aantal praktische oplossingen waardoor hij het huishouden zelf kan en weer energie krijgt voor andere dingen.